

## *Qabel l-Inkurunazzjoni:*

# **Tliet mumenti kemmxejn magħrufa**

*migbur minn Manwel D. SCHEMBRI*

*Dip. Stud. Rel., B.A.(Gen.), B.A.Stud. Rel., Dip. Educ. (Admin. & Mangt.)*

Qisu l-bierah u fl-istess hin qisu ilu qatigh! Iż-żmien itir imma donnu ma tindunax qabel ma tieqaf biex thares lura.

Ser inwasslilkom mumenti partikolari minn dak li sar qabel l-Inkurunazzjoni nnifisha. Dak iż-żmien, jiena kont immexxi l-Kor Santa Ċecilja, tal-Mosta, li ta sehem kbir u importanti fiċ-ċelebrazzjonijiet kollha li saru.

Kien ilu jinghad li x-xewqa ta' tant Mostin kienet waslet biex tinqata'. U jum fost l-ohrajn kont l-Oratorju bhas-soltu, u ġie Dun Ang Camilleri, li konna nafuh bhala Dun Ang iż-Żgħir, kollu entuż-jażmu u qalilna li kien ser jinqara d-digriet li bih il-Q.T. il-Papa Pawlu VI kien ser jinkariga lill-Arcisqof ta' Malta, Mons. Mikiel Gonzi, biex f'isem il-Papa stess jinkuruna 'l-Assunta (impittra fl-1678 minn Baskal Buhagiar) meqjuma fil-kwadru titolari tal-Parroċċa tal-Mosta. Id-digriet kien miktub b'Latin meqjus u kien ittraduči f'Malti mill-isbah, Dun Karm Schembri. Kellna kopja f'idejna, u Tony Camilleri, Dun Ang u jien, qrajn u mmarkajna żewġ postijiet. Kien il-post fejn il-Kor Santa Ċecilja, li dak iż-żmien kont il-president, kellu jinfexx f'ċapċipa kbira li kellha tentuż-jażma lin-nies preżenti fil-Knisja. U hekk ġara dakinhar li nqara. Il-Kor kanta fil-Quddiesa Sollenni li saret biex fiha jinqara d-digriet, u fil-post miftiehem, il-Kor beda č-ċapċip. Il-Mostin dak li kien qed jistennew. U r-Rotunda triegħdet biċ-ċapċip, li dik il-habta ma kien komuni xejn fil-Knisja. Kien hemm hafna ghajnejn jgħumu fid-dmugħ, u kulhadd kien harstu mitfugħha fuq il-kwardu ta' l-Assunta.

Niftakar meta Dun Ang Camilleri ġab il-kiem ta' l-Innu ta' l-Inkurunazzjoni li kien kiteb il-Kav. Dun Ģwann Cilia Debono. L-ahhar vers kien jghid “..... tal-Maltin u ta' l-Għawdex”. Dan il-vers ma' tantx niżiżlinha tajjeb. L-Għawdex ukoll kien ser jinkurunaw l-Assunta tagħhom tal-Kattidral u żgur li kien ser jiktbu xi Innu b'tifikira. “M'hemmx għalfejn insemmuhom ahna wkoll fl-Innu tagħna!” qalli Dun Ang. “Mur ittajpjah halli jkollna fuq iex nagħmlu l-kuncerti tal-Kor illejlja”, qalli, “imma eħlisni mill-Għawdex! Ara kif se tirranga int! F'idejk!” U jien, hekk għamilt! U l-Innu ta' l-Inkurunazzjoni sa l-lum għadu jispiċċa bil-kiem “..... tagħna lkoll, tagħna l-Maltin!”

Kien qed jiġi mfassal il-programm ta' thejjija għal jum il-kbir ta' l-Inkurunazzjoni. Konna jiena, Dorothy l-gharusa tieghi (illum marti) u Dun Ang. U niftakar, lil Dun Ang ghidlu li kien ghaddie li hsieb li, li kieku kellu jitwettaq, kull Malti kien itir bil-ferħ. Ghidlu li d-digriet ta' l-Inkurunazzjoni ġie mingħand il-Papa, u jkun verament xieraq li jkun il-Papa nnifsu li jiġi Malta biex ikun Hu stess li jpoġġi l-kuruna fuq ras il-Madonna. L-idea lil Dun Ang minbarra ghajnejh, xegħlitlu wkoll l-immaġinazzjoni. Kien jaf li hemm bżonn idea bhal din qabel titressaq għal konsiderazzjoni mill-‘kbarat’, kellha tīgi sensibilizzata fost il-poplu. U qbilna li nibdew inxerrdu l-idea. Fassalna ‘flyer’, karta wahda li titqassam biex tinqara u twassal il-messaġġ b'mod konċiż u ċar. Kien jghid hekk :

Ir-Rotunda tal-Mosta se ssir Santwarju Nazzjonali ta' l-Assunta. Il-Kor Santa Ċecilja tal-Mosta jifrah bl-Inkurunazzjoni ta' l-Assunta meqjuma fir-Rotunda tal-Mosta, u jixtieq li l-Maltin KOLLHA jissieħbu mieghu f'din il-ġraja storika li ser issehh f'Awwissu 1975 - gheluq il-25 sena mid-Domma ta' l-Assunzjoni ddikjarata mill-Papa Piju XII. Jixraq għalhekk li s-suċċessur tiegħu l-PAPA PAWLU VI jiġi mistieden ipoġġi Hu stess il-Kuruna tad-deheb fuq ras il-Madonna.

Fiċ-ċentru tal-‘flyer’ kien hemm riproduzzjoni tal-Kwadru ta' l-Assunta, imdawwar b'disinn ġeometriku imżewwaq b'liedna hafifa. L-ispejjeż ta' l-istampar ha hsiebhom il-Kor, għax ried li jaġti seħmu kollu. Kienew wkoll il-membri tal-Kor li hadu hsieb iqassmuhom fuq iz-zuntier tal-Knisja meta jispiċċa l-Quddies tal-Hadd. Iż-żerriegha kienet inżerġhet. Ix-xewqa tal-Mostin li jżurhom il-Papa ssemmet ukoll f'gazzetti lokali.

Iżda l-etià tal-Q.T. Pawlu VI kienet kontrina. U x-xewqa baqgħet holma.

Ix-xewqa li l-Papa jidhol fir-Rotunda tagħna reġgħet tkebbset meta sar magħruf li l-Q.T. Ġwanni Pawlu II kellej jżur lil Malta fl-1990. Iżda xi hadd insensittiv ghall-ahhar għal dak li jhoss il-poplu Mosti KOLLU għall-Qdusija Tiegħu, ghadda lil Papa tant mahbub minna lkoll qisu ziemel mahrub minn ġo nofs ir-rahal għażiż tagħna. Imma x-xewqa tagħna li l-Papa jiġi l-Mosta għadha hemm. U jiena nemmen b'qalbi kollha li għad isseħħ fi żmien mhux ’il bogħod!



*Wara suġġeriment ta' l-awtur, din il-flyer tqassmet fi Frar 1974, fuq iz-zuntier u fil-Knisja Rotunda tal-Mosta fit-jiem wara li nqara d-digriet ta' l-Inkurunazzjoni ta' l-Assunta, mogħi mill-Vatikan bil-firma tal-Qdusija Tiegħu, il-Papa Pawlu VI.*